

اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های
نفت، گاز و پتروشیمی ایران

گزارش ماهانه معاملات خوراک پالایشگاهی؛ مهر ۱۴۰۴

مهر ۱۴۰۴

شناسنامه گزارش

تهیه شده در دپارتمان پژوهش و آمار اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

عنوان گزارش: گزارش ماهانه معاملات خوراک پالایشگاهی؛ مهر ۱۴۰۴

گردآوری و تدوین: مهتاب ابراهیمی

ناظر: سید حامد حسینی، فریدون اسعدی، هادی ابراهیمی

نوع گزارش: تحلیلی

شماره گزارش:

تاریخ انتشار: مهرماه ۱۴۰۴

فهرست

مقدمه	۲
۱. میعانات گازی	۲
۲. وکیوم باتوم	۲
۳. روغن پایه	۷
۳-۱. روغن پایه؛ نفت ایرانول	۷
۳-۲. روغن پایه؛ نفت بهران	۹
۳-۳. روغن پایه؛ نفت پارس	۱۰
۳-۴. روغن پایه؛ نفت سپاهان	۱۱
۴. اسلاک واکس	۱۲
۴-۱. اسلاک واکس؛ نفت ایرانول	۱۳
۴-۲. اسلاک واکس؛ نفت بهران	۱۴
۴-۳. اسلاک واکس؛ نفت پارس	۱۴
۴-۴. اسلاک واکس؛ پالایش نفت پایا	۱۵
جمع بندی	۱۶

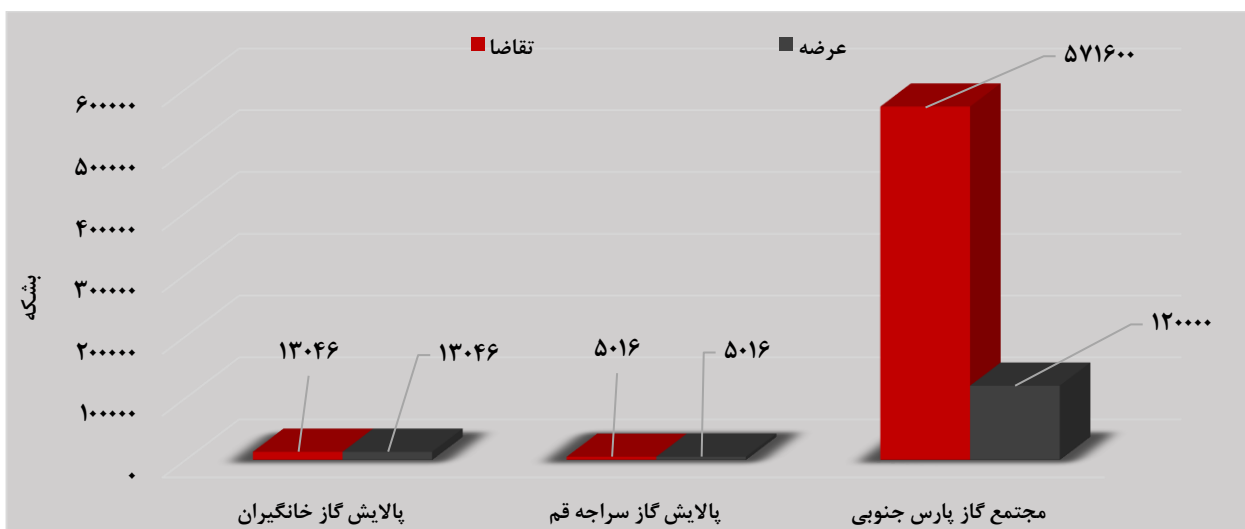
مقدمه

در این گزارش، وضعیت عرضه، تقاضا و نوسانات قیمتی خوراکی‌های اصلی مورد استفاده در واحدهای پایین‌دستی پتروشیمی شامل میعانات گازی، وکیوم باتوم، روغن پایه و اسلاک واکس طی ماه مهر ۱۴۰۴ بررسی شده است. هدف از این گزارش، ارائه‌ی تصویری شفاف از روند معاملات فیزیکی این خوراکی‌ها در بورس کالا و انرژی ایران و تحلیل میزان رقابت قیمتی برای خوراک یادشده در بازه زمانی مذکور است. این اطلاعات می‌تواند مبنایی برای تصمیم‌گیری فعالان، صادرکنندگان و واحدهای تولیدی پایین‌دستی در زمینه تأمین خوراک و ارزیابی شرایط بازار در آینده قرار گیرد.

۱. میعانات گازی

میعانات گازی طی مهرماه سال ۱۴۰۴ توسط سه شرکت، از جمله شرکت پالایش گاز خانگیران، پالایش گاز سراجیه قم و مجتمع گاز پارس جنوبی تولید و توسط شرکت ملی نفت ایران در بورس انرژی ایران عرضه شده است. شکل زیر حجم عرضه و تقاضای ثبت شده برای میعانات گازی را به تفکیک تولیدکنندگان آن نمایش می‌دهد. همان‌گونه که مشاهده می‌شود، با وجود ثبت تقاضای بسیار بالا برای میعانات گازی مجتمع گاز پارس جنوبی در بورس کالا، این مجتمع عرضه‌ای به‌مراتب کمتر از سطح تقاضای موجود ارائه کرده است. این در حالی است که دو شرکت دیگر در بازه‌ی مورد بررسی، حجم عرضه‌ی خود را متناسب با میزان تقاضای ثبت‌شده تنظیم کرده‌اند.

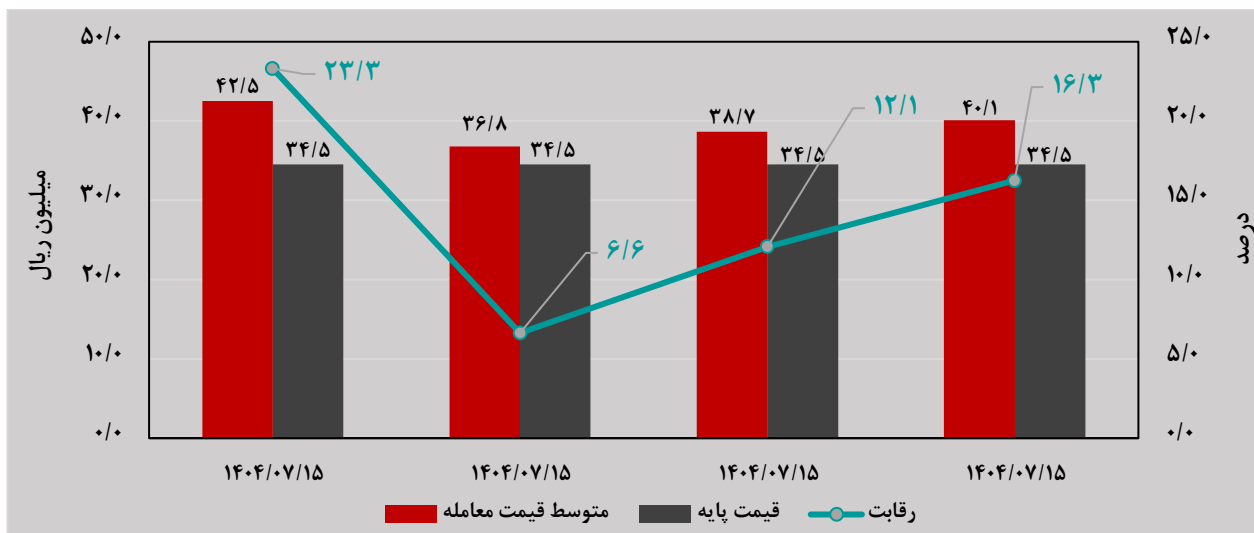
شکل ۱. وضعیت عرضه و تقاضای میعانات گازی به تفکیک تولیدکننده‌ها؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

همچنین بررسی قیمت‌های متوسط معامله و قیمت‌های پایه عرضه در بازه مورد بررسی برای سه شرکت مذکور نشان می‌دهد که تنها در معاملات میعانات گازی مجتمع گاز پارس جنوبی انجام شده در بورس انرژی رقابت قیمتی وجود داشته و قیمت میانگین معاملات بالاتر نسبت به قیمت‌های پایه عرضه برای این محصول بوده، که در شکل زیر قابل مشاهده است.

شکل ۲. میزان رقابت میعانات گازی مجتمع گاز پارس جنوبی؛ مهر ۱۴۰۴

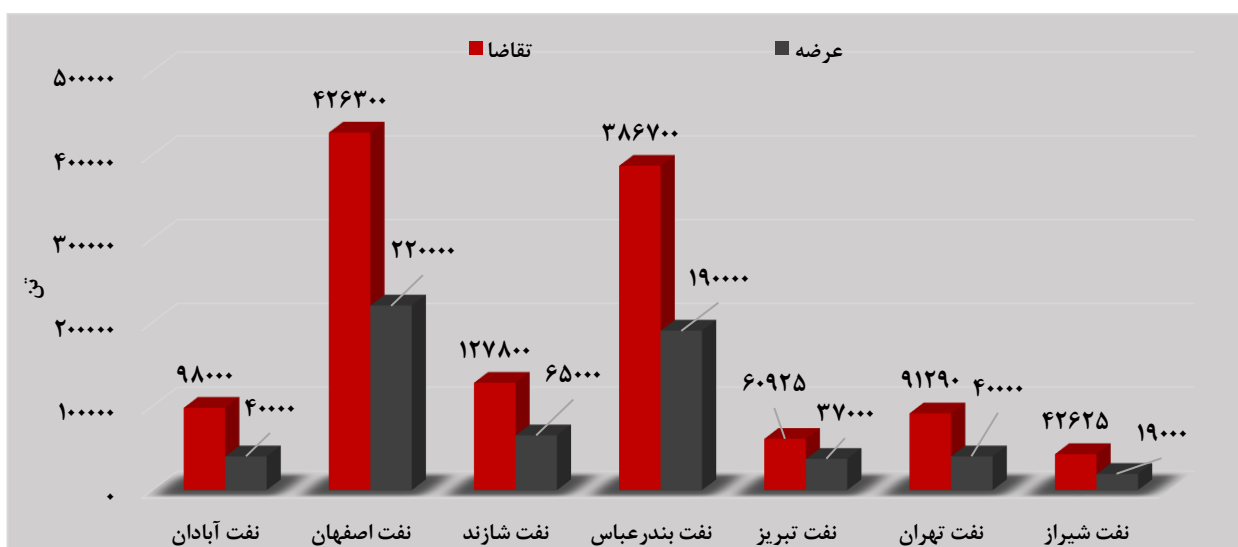
مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس انرژی ایران.

با توجه به شکل بالا که به تفکیک قیمت‌های پایه و متوسط قیمت معاملات را نمایش می‌دهد، میعانات گازی پارس جنوبی در چهار نوبت و در یک روز در مهرماه عرضه شده که به طور میانگین میزان رقابت قیمتی برای آن حدود ۱۴/۶ درصد بوده است.

۲. وکیوم باتوم

وکیوم باتوم در مهرماه سال ۱۴۰۴ توسط هفت شرکت پالایشی در بورس کالای ایران عرضه شده است؛ که در شکل زیر وضعیت عرضه و تقاضای این محصول در بازه‌ی مورد بررسی نمایش داده شده است. همانطور که مشاهده می‌شود، طی مهرماه بیشترین تقاضای ثبت شده در بورس کالا برای وکیوم باتوم مربوط به دو شرکت پالایش نفت اصفهان و بندرعباس بوده است. همچنین، برخلاف تقاضای بالا برای وکیوم باتوم، حجم عرضه‌ی هر هفت شرکت تولیدکننده‌ی این محصول در بورس کالا طی بازه‌ی یاد شده به طرز چشمگیری پایین‌تر بوده است.

شکل ۳. وضعیت عرضه و تقاضای وکیوم باتوم به تفکیک تولیدکننده‌ها؛ مهر ۱۴۰۴

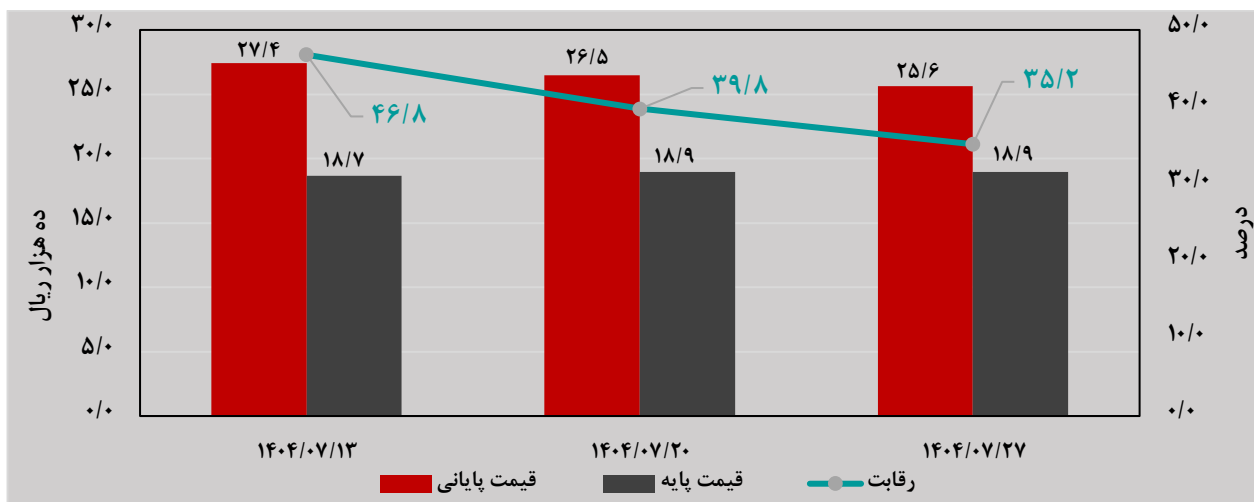

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

علاوه بر بررسی وضعیت عرضه و تقاضای وکیوم باتوم در بورس کالا برای مهرماه سال جاری، وضعیت رقابت بر سر قیمت در معاملات انجام‌شده در بورس کالا نیز در ادامه ارائه می‌شود.

شکل ۴ میزان رقابت قیمتی برای وکیوم باتوم معامله شده نفت آبادان در بورس کالا را برای مهرماه سال جاری نشان می‌دهد. معاملات وکیوم باتوم این شرکت در هر سه نوبت عرضه‌ی انجام شده با رقابتی قابل توجه نسبت به قیمت‌های پایه مواجه بوده‌اند.

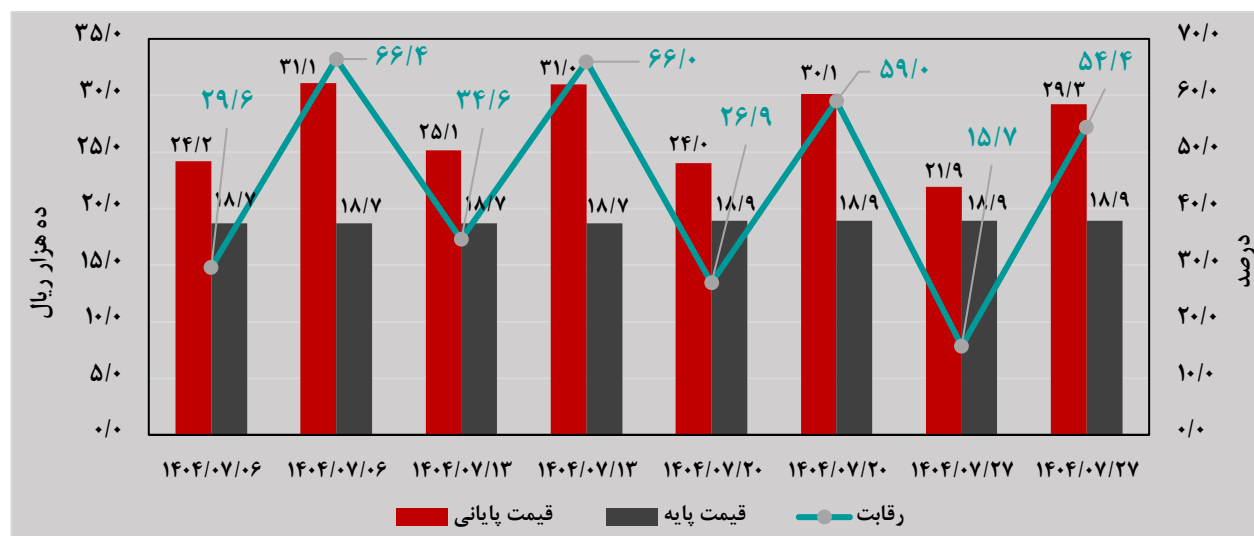
شکل ۴. میزان رقابت وکیوم باتوم شرکت نفت آبادان؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

بررسی معاملات وکیوم باتوم عرضه شده در بورس کالا توسط شرکت پالایش نفت اصفهان نیز رقابت قیمتی غیر قابل چشم‌پوشی‌ای را نمایش می‌دهد. شکل زیر تمامی دفعات عرضه‌ی این شرکت طی مهرماه سال جاری را به همراه قیمت‌های پایه، قیمت‌های پایانی و درصد رقابت محاسبه شده از این دو را نشان می‌دهد.

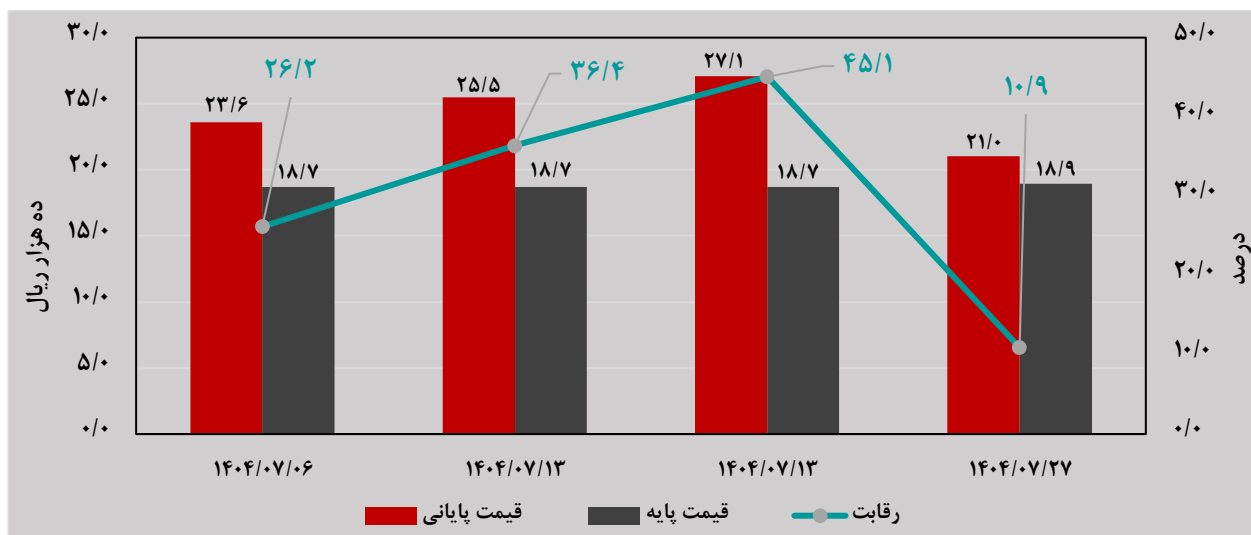
شکل ۵. میزان رقابت وکیوم باتوم شرکت نفت اصفهان؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

همچنین، شرکت پالایش شازند نیز در چهار نوبت عرضه‌ی وکیوم باتوم در بورس کالا طی ماه مهر، همواره رقابت بر سر قیمت پایانی را تجربه کرده است.

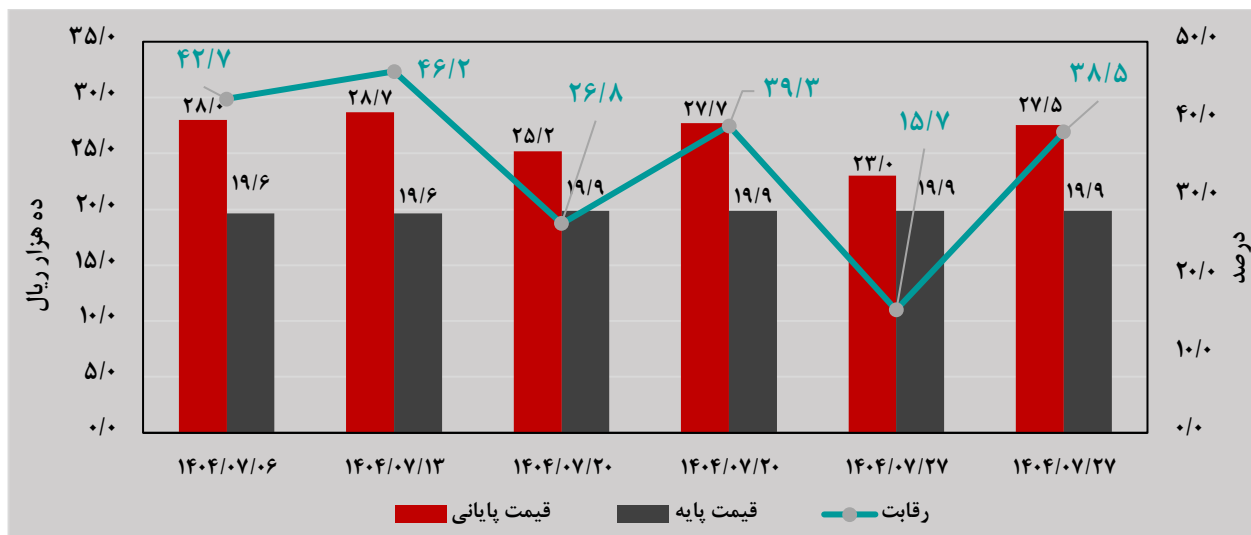
شکل ۶. میزان رقابت وکیوم باتوم شرکت نفت شازند؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

برای شرکت پالایش نفت بندرعباس نیز در شش نوبت عرضه وکیوم باتوم در بورس کالا طی مهرماه سال جاری، رقابت قیمتی ثبت شده است.

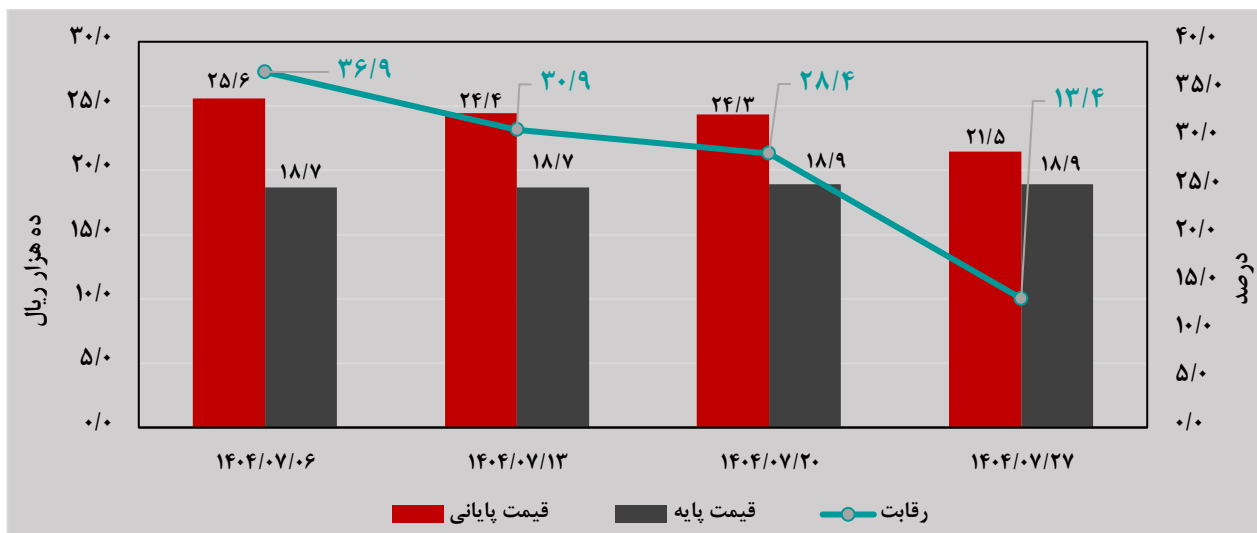
شکل ۷. میزان رقابت وکیوم باتوم شرکت نفت بندرعباس؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

شرکت پالایشی نفت تبریز نیز همانند تولیدکنندگان قبلی وکیوم باتوم طی مهرماه سال جاری در بورس کالا با درصد رقابت قابل توجهی در معاملات برای قیمت پایانی مواجه بوده است. این رقابت، طبق شکل زیر، در هر نوبت عرضه‌ی این محصول مشاهده می‌شود.

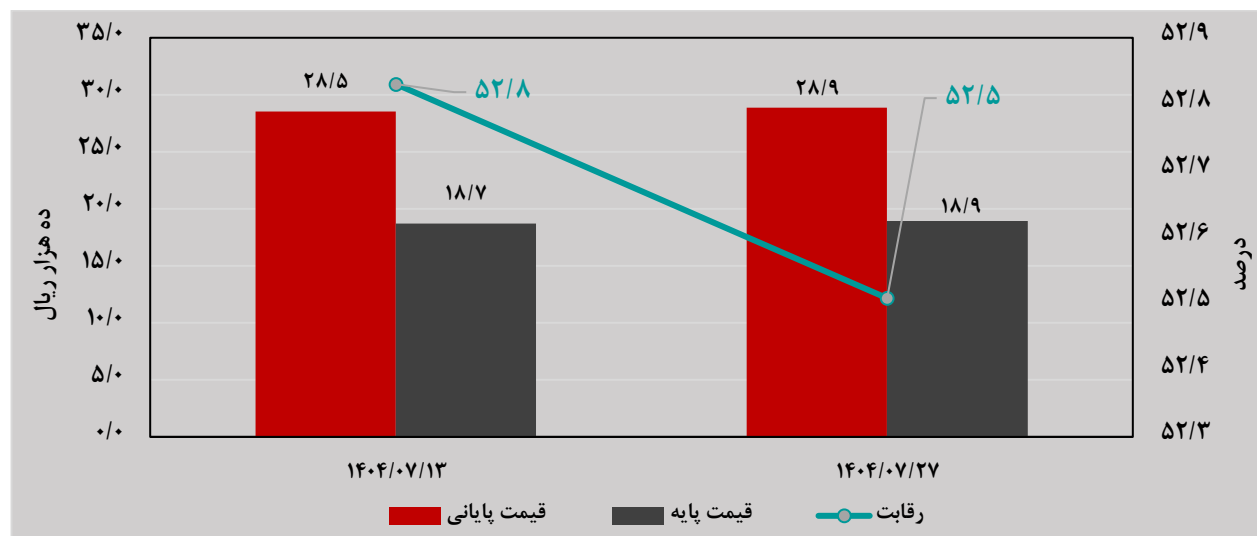
شکل ۸. میزان رقابت و کیوم باتوم شرکت نفت تبریز؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

شرکت پالایش نفت تهران نیز، در یک روز طی دو مرحله عرضه‌ی و کیوم باتوم در بورس کالا داشته که در هر دو عرضه رقابت قیمتی بالای ۵۰ درصد را با توجه به قیمت‌های پایه‌ی عرضه به ثبت رسانده است.

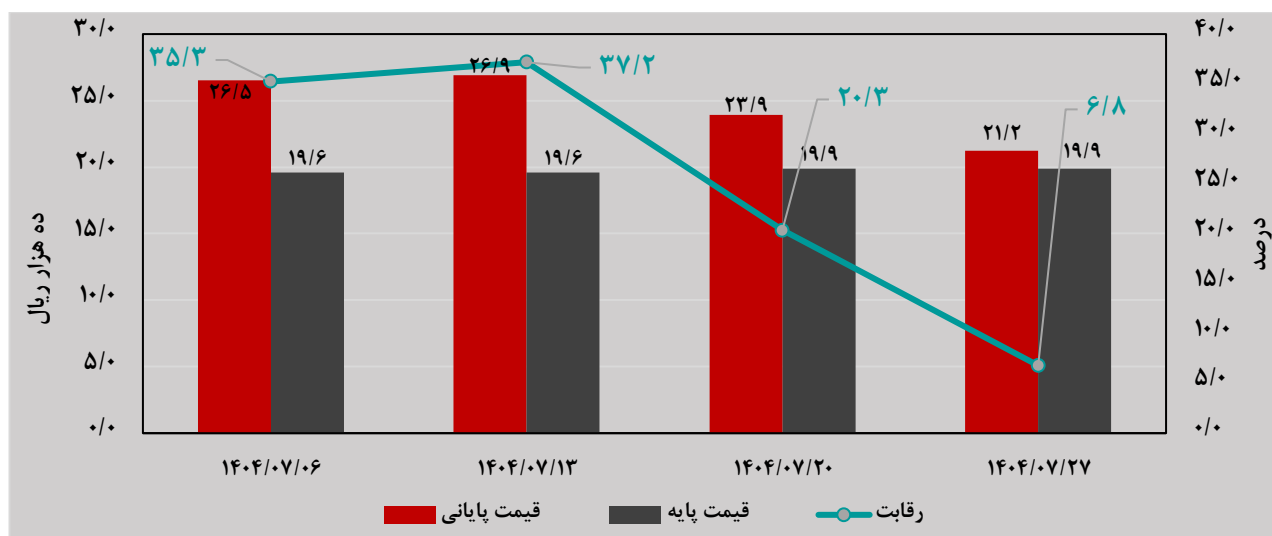
شکل ۹. میزان رقابت و کیوم باتوم شرکت نفت تهران؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

در نهایت شرکت پالایش نفت شیراز را داریم که همانند مابقی شرکت‌های یادشده طی مهرماه سال جاری در هر چهار نوبت عرضه‌ای که در بورس کالای ایران انجام داده، درصد رقابت قیمتی قابل ملاحظه‌ای را با توجه به قیمت‌های پایه در معاملات و کیوم باتوم تولیدی خود تجربه کرده است.

شکل ۱۰. میزان رقابت و کیوم باتوم شرکت نفت شیراز؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

۳. روغن پایه

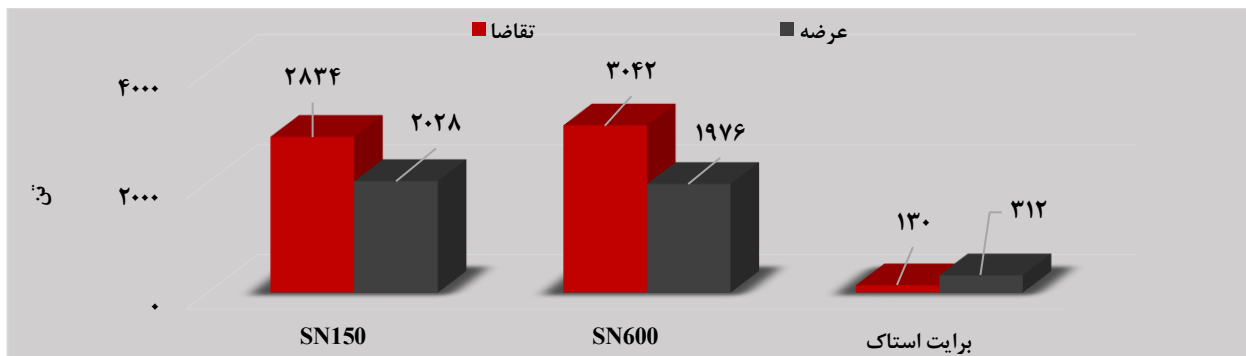
روغن پایه مهرماه ۱۴۰۴ توسط چهار تولیدکننده^۱ در بورس کالای ایران عرضه شده است که در ادامه مروری بر عملکرد هر تولیدکننده در این ماه خواهیم داشت.

۳-۱. روغن پایه؛ نفت ایرانول

نفت ایرانول تهران و آبادان در مهرماه سه نوع روغن پایه در بورس کالای ایران عرضه کرده‌اند که عبارتند از: روغن پایه SN150، SN600 و برایت استاک.

وضعیت عرضه و تقاضای محصولات روغن پایه نفت ایرانول در شکل زیر قابل مشاهده است. در مهرماه سال جاری این مجموعه عرضه‌ای کمتر از تقاضا برای دو محصول SN150 و SN600 داشته است. در حالی که دو محصول پیشین با عرضه‌ای کمتر از تقاضا مواجه بودند، عرضه‌ی برایت استاک این شرکت در ماه مهر بیش از دو برابر تقاضای ثبت شده در بورس کالای ایران بوده است.

شکل ۱۱. وضعیت عرضه و تقاضای روغن پایه شرکت نفت ایرانول؛ مهر ۱۴۰۴

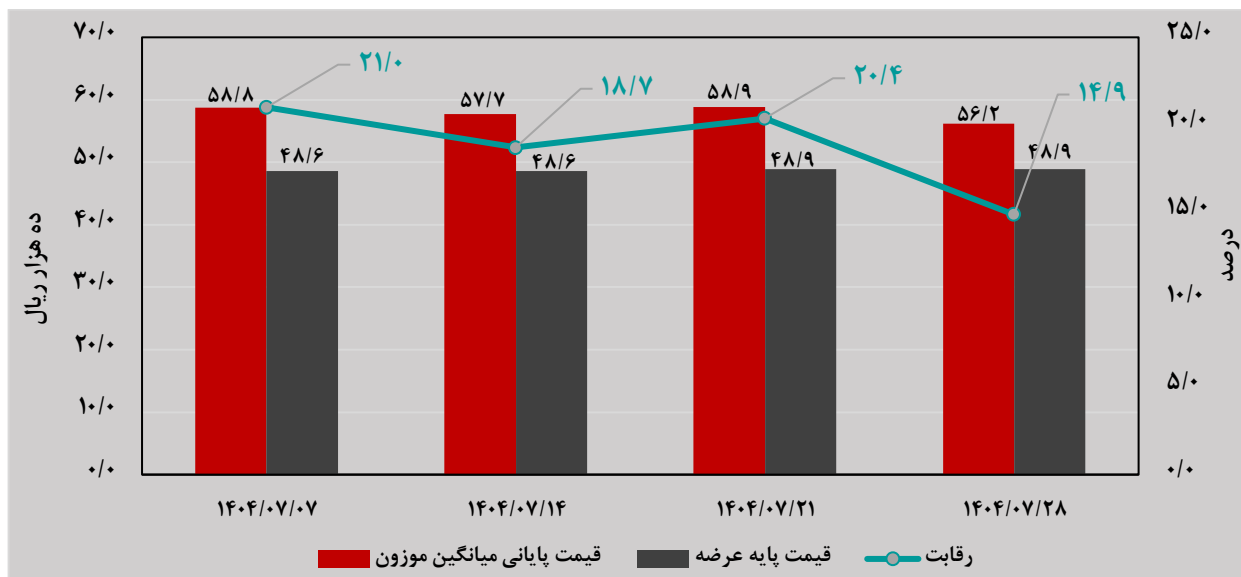

مأخذ: بورس کالای ایران.

^۱ تولیدکنندگان روغن پایه در مهرماه ۱۴۰۴ عبارتند از: نفت ایرانول (تهران و آبادان)، نفت بهران، نفت پارس و نفت سپاهان.

همچنین، مطابق اشکال زیر (شکل ۱۲ و ۱۳)، بررسی‌های قیمت‌های پایانی معاملات و قیمت‌های پایه عرضه هر سه محصول روغن پایه شرکت نفت ایرانول نشان می‌دهد که دو نوع روغن پایه SN150 و SN600 عرضه شده توسط این مجموعه، طی مهرماه ۱۴۰۴ در بورس کالا همواره با درصد قابل توجهی از رقابت بالاتر از قیمت‌های پایه عرضه آن‌ها، معامله شده‌اند.

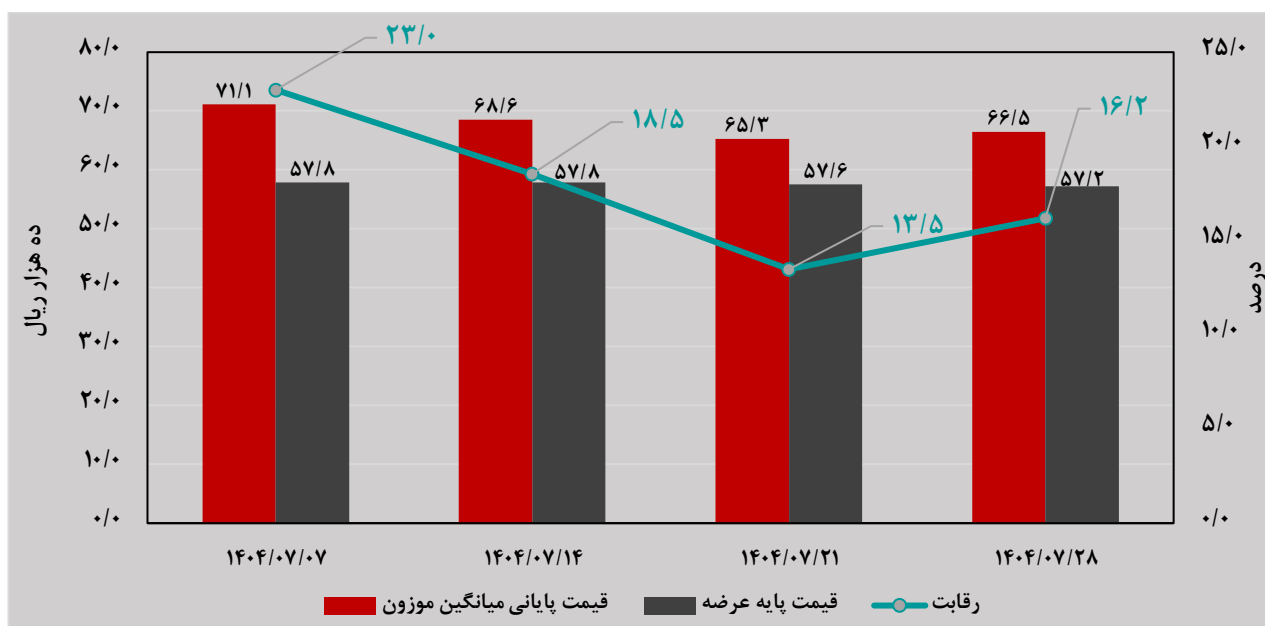
شکل ۱۲. میزان رقابت روغن پایه SN150 شرکت نفت ایرانول؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

برخلاف دو نوع قبلی رقابت قیمتی با توجه به قیمت‌های پایه عرضه و قیمت‌های پایانی معاملات برای روغن پایه برای استاک طی مهرماه سال جاری برابر صفر بوده است.

شکل ۱۳. میزان رقابت روغن پایه SN600 شرکت نفت ایرانول؛ مهر ۱۴۰۴

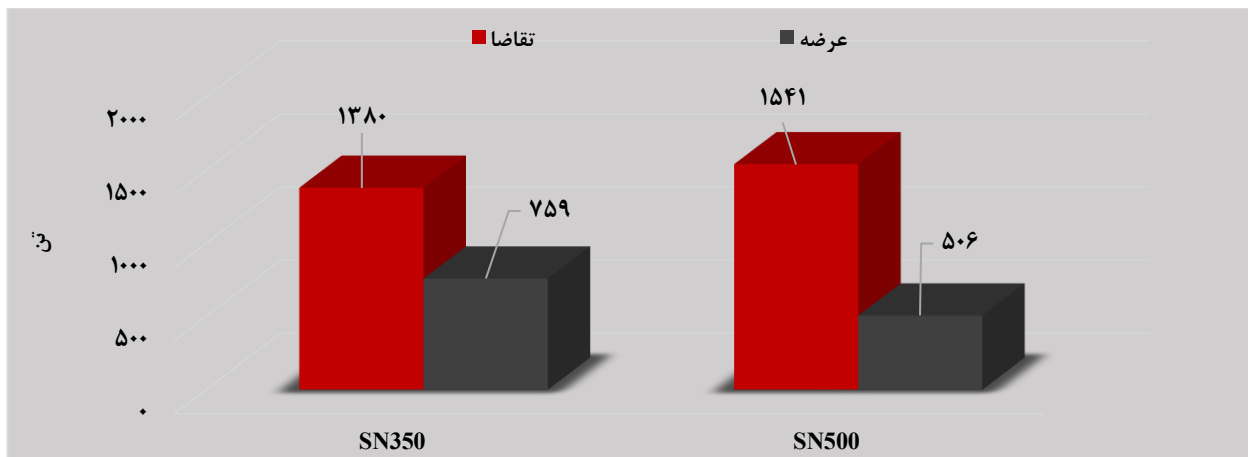

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

۳-۲. روغن پایه؛ نفت بهران

شرکت نفت بهران در مهرماه ۱۴۰۴ دو نوع روغن پایه SN500 و SN350 را در بورس کالای ایران عرضه کرده است. وضعیت عرضه و تقاضای انواع روغن پایه نفت بهران در شکل زیر قابل مشاهده است.

شکل ۱۴. وضعیت عرضه و تقاضای روغن پایه شرکت نفت بهران؛ مهر ۱۴۰۴

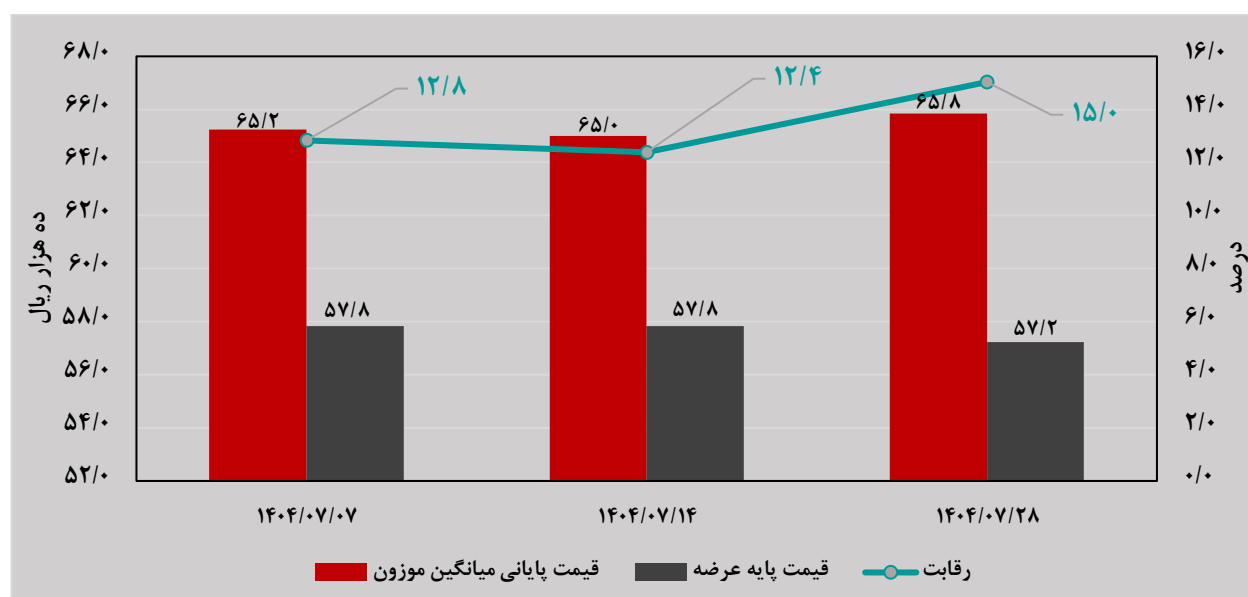

مأخذ: بورس کالای ایران.

نفت بهران در مهرماه سال جاری دو محصول روغن پایه‌ی خود را در بورس کالا با وجود تقاضای بالا ثبت شده برای این دو، به مراتب کمتر در عرضه کرده است.

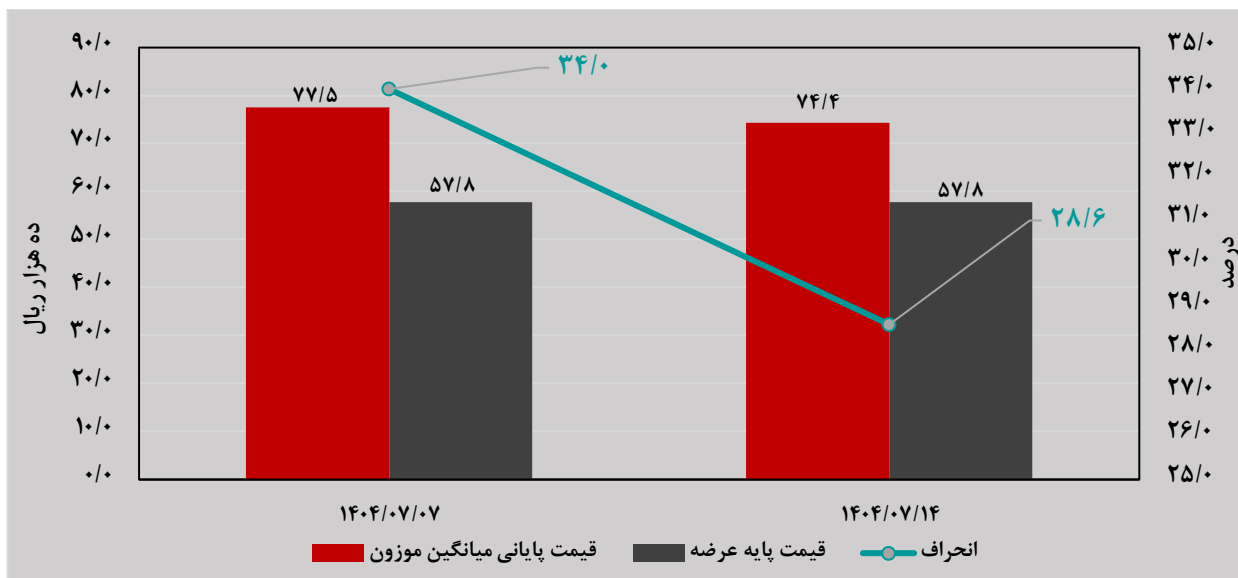
همچنین، بررسی قیمت‌های پایانی معاملات و قیمت‌های پایه روغن پایه‌های عرضه‌شده توسط شرکت نفت بهران (SN500 و SN350) در بورس کالا طی مهرماه سال جاری نشان می‌دهد که رقابت قیمتی برای هر دو محصول روغن پایه این شرکت طی بازه مورد بررسی وجود داشته است.

شکل ۱۵. میزان رقابت روغن پایه SN350 شرکت نفت بهران؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

شکل ۱۶. میزان رقابت روغن پایه SN500 شرکت نفت بهران؛ مهر ۱۴۰۴

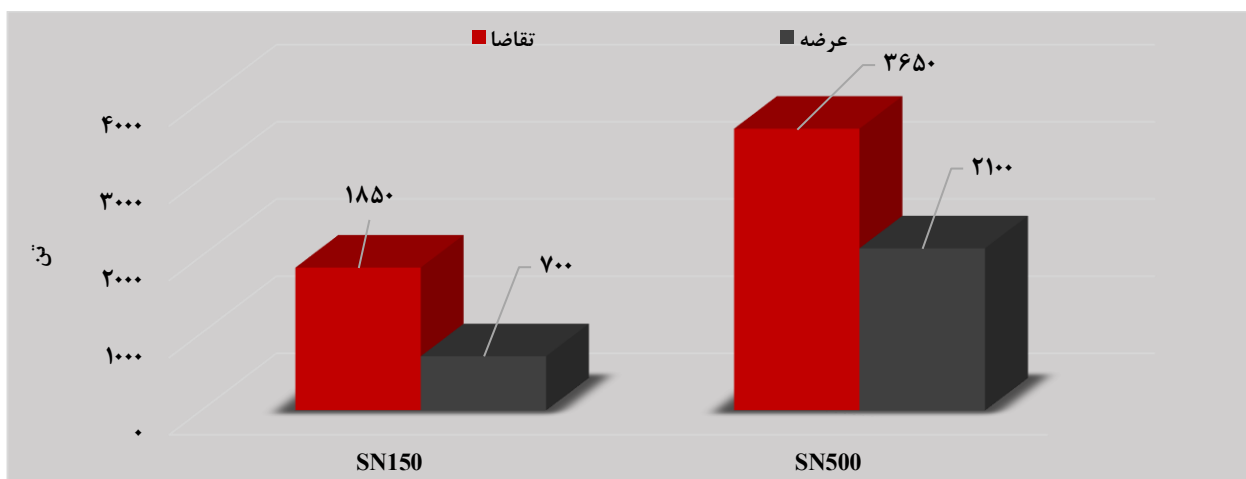

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

۳-۳. روغن پایه؛ نفت پارس

نفت پارس در مهرماه ۱۴۰۴ دو نوع روغن پایه SN500 و SN150 را در بورس کالای ایران عرضه کرده است. در شکل زیر وضعیت عرضه و تقاضای هر دو روغن پایه در بورس کالای ایران برای ماه مذکور آمده است. همانطور که مشاهده می‌شود با وجود میزان تقاضای بالا در مهرماه ۱۴۰۴ برای این دو نوع از محصول نفت پارس، عرضه‌ی آن‌ها توسط مجموعه مذکور همواره کمتر بوده است.

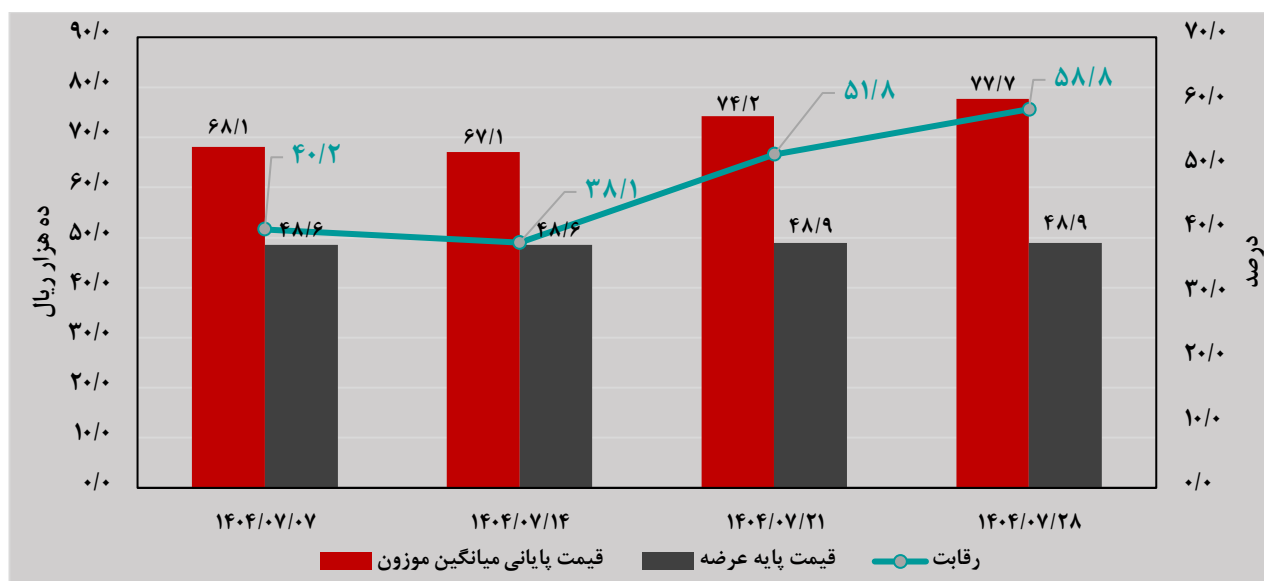
شکل ۱۷. وضعیت عرضه و تقاضای روغن پایه شرکت نفت پارس؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: بورس کالای ایران.

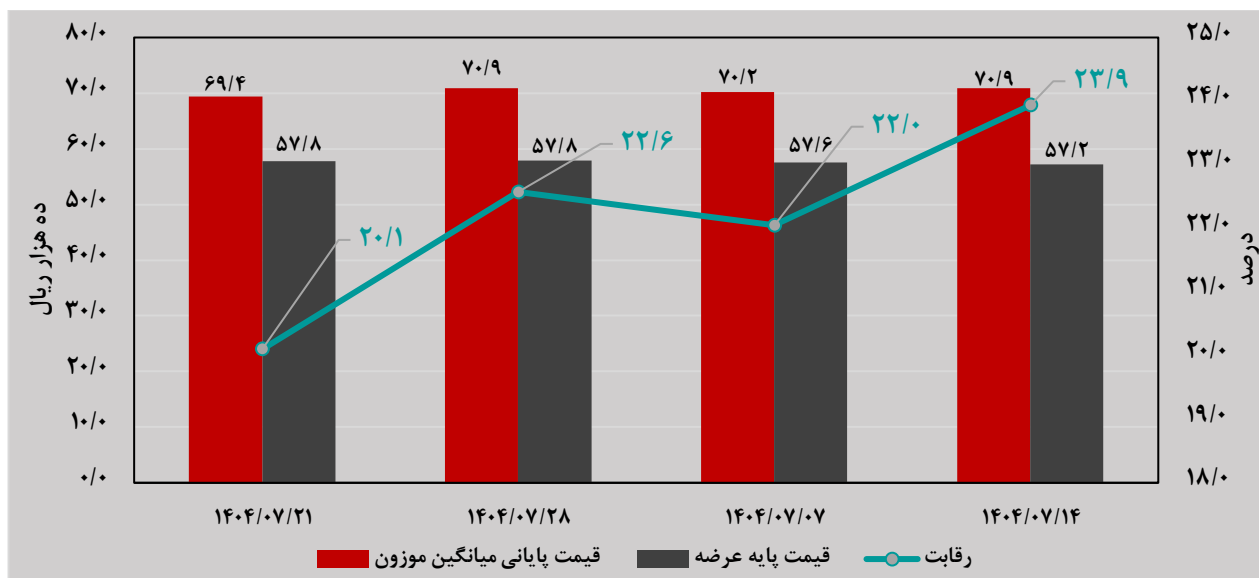
همچنین، بررسی قیمت‌های پایانی معاملات و قیمت‌های پایه روغن‌های پایه عرضه شده توسط شرکت نفت پارس در بورس کالای ایران طی بازه زمانی مورد بررسی، نشان می‌دهد که هر دو نوع روغن پایه معامله شده در بورس کالا با رقابت قیمتی بر سر قیمت‌های پایانی معاملات مواجه بوده‌اند که این رقابت در SN150 به مراتب بیشتر از SN500 است.

شکل ۱۸. میزان رقابت روغن پایه SN150 شرکت نفت پارس؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

شکل ۱۹. میزان رقابت روغن پایه SN500 شرکت نفت پارس؛ مهر ۱۴۰۴

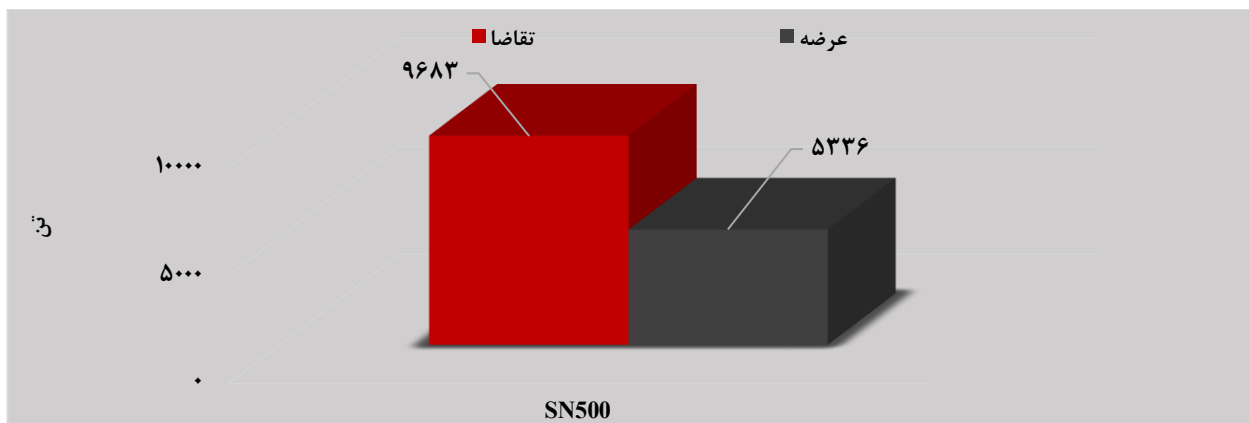

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

۳-۴. روغن پایه؛ نفت سپاهان

این مجموعه در مهرماه سال جاری تنها یک نوع روغن پایه SN500 را در بورس کالای ایران عرضه کرده است که در نمودار زیر وضعیت عرضه و تقاضای آن در بورس کالا قابل مشاهده است. این محصول در ماه مهر کمتر از تقاضای ثبت شده در بورس کالا عرضه شده و مازاد تقاضا برای آن وجود داشته است.

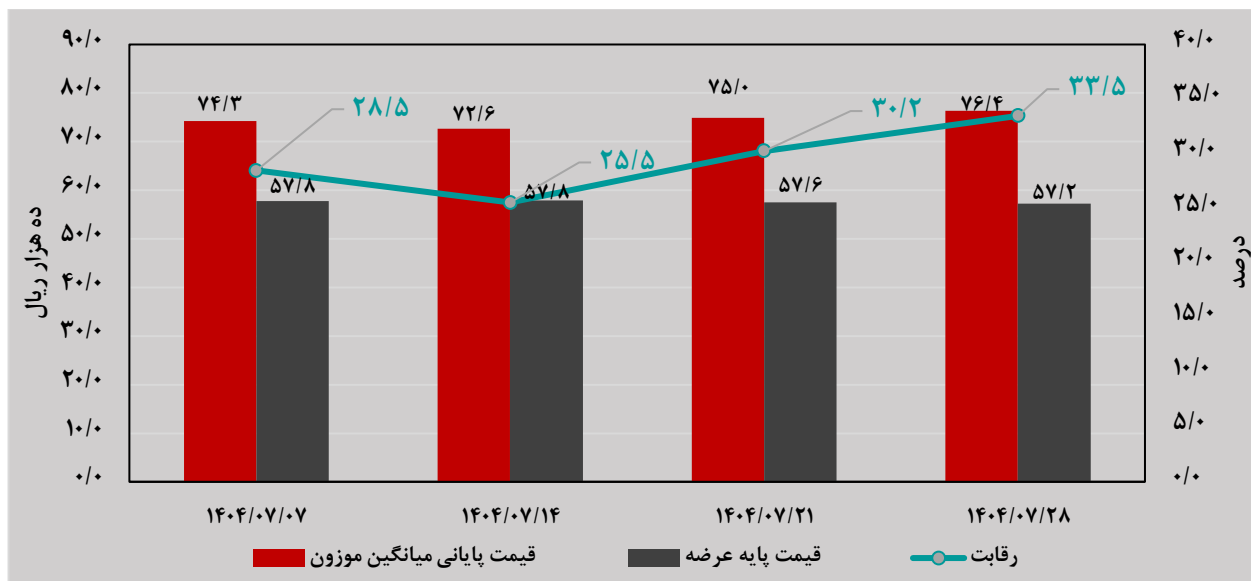
شکل ۲۰. وضعیت عرضه و تقاضای روغن پایه شرکت نفت سپاهان؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: بورس کالای ایران.

همچنین، با بررسی قیمت‌های پایانی و قیمت‌های پایه عرضه روغن پایه SN500 عرضه شده توسط نفت سپاهان در بورس کالا طی مهرماه ۱۴۰۴، طبق شکل زیر، می‌بینیم که همانند دیگر معاملات روغن‌های پایه شرکت‌های دیگر، تک روغن پایه‌ی عرضه شده توسط مجموعه مذکور با رقابت قیمتی مثبت و در نتیجه با قیمت پایانی بالاتر در بورس کالا طی مهرماه سال جاری معامله شده است.

شکل ۲۱. میزان رقابت روغن پایه SN500 شرکت نفت سپاهان؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

۴. اسلاک واکس

اسلاک واکس در مهرماه ۱۴۰۴ توسط چهار تولیدکننده^۱ در بورس کالای ایران عرضه شده است که در ادامه مروری بر عملکرد هر تولیدکننده در این ماه خواهیم داشت.

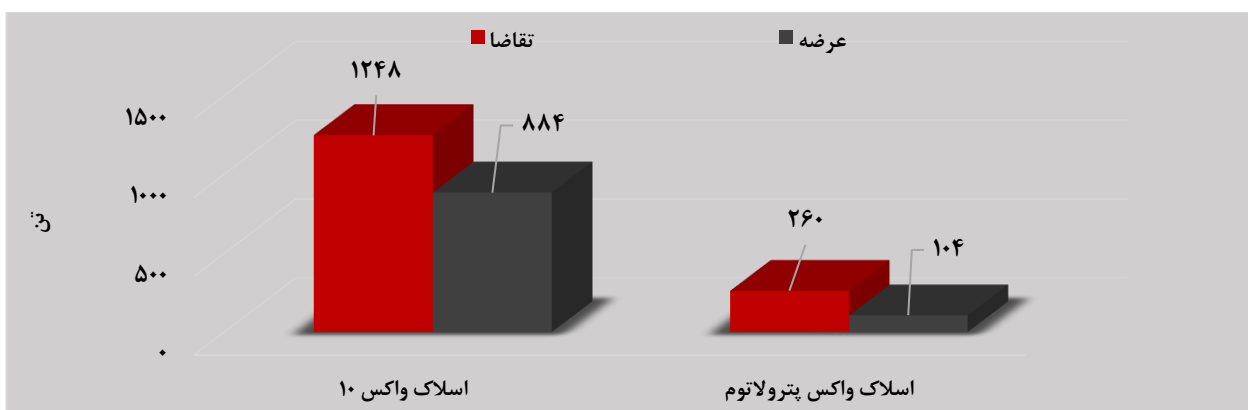
^۱ تولیدکنندگان اسلاک واکس در مهرماه ۱۴۰۴ عبارتند از: نفت ایرانول (تهران و آبادان)، نفت بهران، نفت پارس و نفت پابا.

۴-۱. اسلاک واکس؛ نفت ایرانول

این مجموعه دو نوع اسلاک واکس از جمله اسلاک واکس سبک ۱۰ و اسلاک واکس پترولاتوم را در مهرماه سال ۱۴۰۴ در بورس کالا عرضه کرده است.

شکل زیر وضعیت عرضه و تقاضای هر دو نوع اسلاک واکس یادشده را در بورس کالای ایران برای ماه مهر سال جاری نشان می‌دهد. مطابق با شکل زیر، تقاضا برای هر دو نوع محصول شرکت نفت ایرانول در بورس کالا در مهرماه بیشتر از عرضه‌ی آن‌ها در سامانه یادشده بوده است.

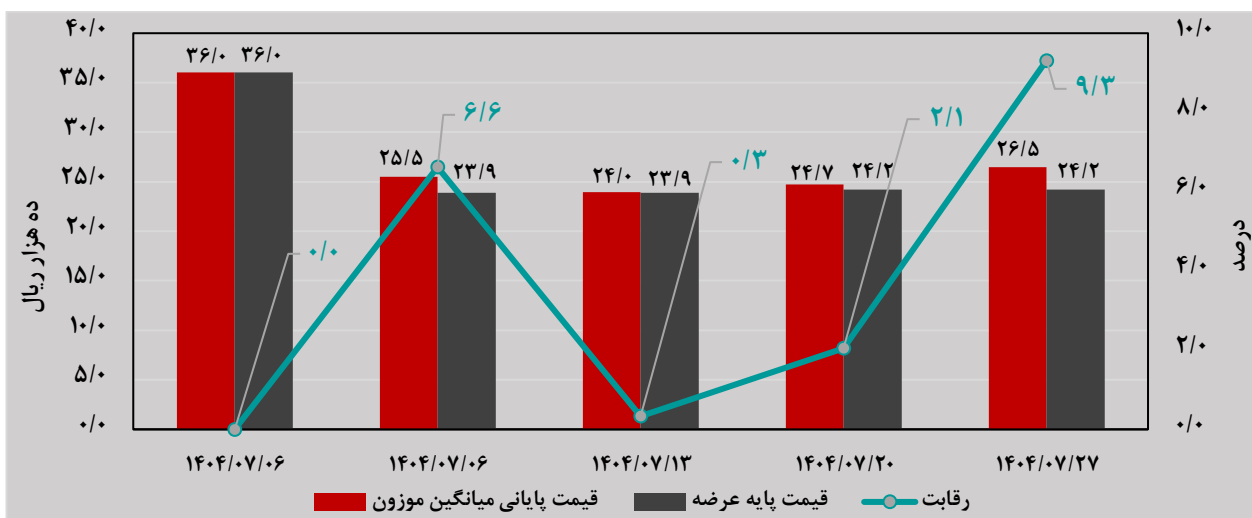
شکل ۲۲. وضعیت عرضه و تقاضای اسلاک واکس شرکت نفت ایرانول؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: بورس کالای ایران.

همچنین، شکل زیر نشان‌دهنده انحراف قیمت‌های پایانی از قیمت‌های پایه اسلاک واکس ۱۰ معامله شده در بورس کالای ایران است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، در طول ماه مهر و با وجود عرضه‌های متعدد شرکت ایرانول، به‌جز در یک مورد، قیمت پایانی معاملات اسلاک واکس ۱۰ همواره از قیمت پایه فاصله داشته و در موردی تا ۹/۳ درصد رقابت را تجربه کرده است. علاوه بر این، اسلاک واکس پترولاتوم نیز در تنها نوبت عرضه‌ی خود طی مهرماه، درصد رقابتی معادل ۲۳ درصد براساس قیمت پایانی و قیمت پایه ثبت کرده است.

شکل ۲۳. میزان رقابت اسلاک واکس ۱۰ شرکت نفت ایرانول؛ مهر ۱۴۰۴

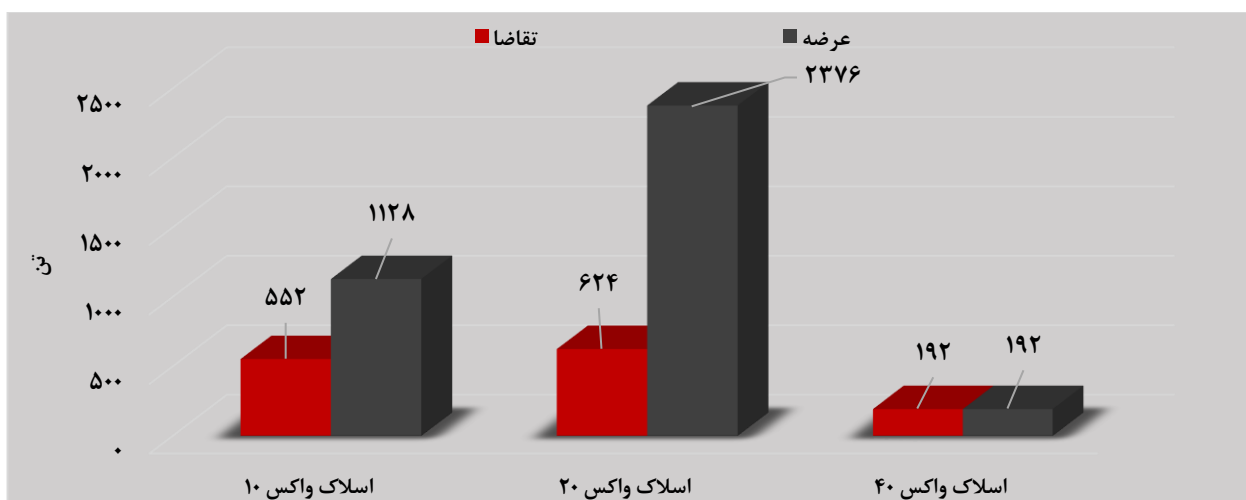

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

۴-۲. اسلاک واکس؛ نفت بهران

نفت بهران در مهرماه ۱۴۰۴، ۳ نوع اسلاک واکس سبک ۱۰، سبک ۲۰ و سنگین ۴۰ را در بورس کالای ایران عرضه کرده است. وضعیت عرضه و تقاضای محصولات مذکور در مهرماه سال جاری به شکل زیر قابل مشاهده است. همانطور که می‌بینیم، اسلاک واکس ۱۰ در بورس کالا تقریباً عرضه‌ی دو برابری نسبت به تقاضای ثبت شده برای این محصول را داشته و برای اسلاک واکس ۲۰ نزدیک به ۴ برابر اضافه عرضه نسبت به تقاضای این محصول در بورس کالا ثبت شده است. برخلاف دو محصول قبلی، در مهرماه برای اسلاک واکس ۴۰ حجم عرضه و تقاضا در بورس کالا برابر بوده است.

شکل ۲۴. وضعیت عرضه و تقاضای اسلاک واکس شرکت نفت بهران؛ مهر ۱۴۰۴

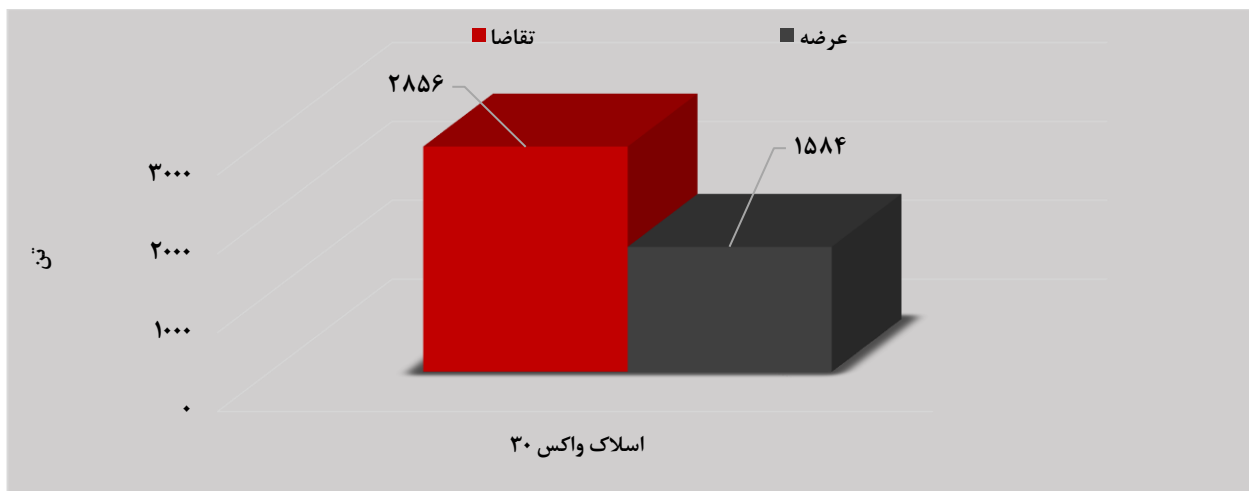
مأخذ: بورس کالای ایران.

همچنین بررسی قیمت‌های پایانی معامله و قیمت‌های پایه عرضه برای محصولات اسلاک واکس نفت بهران نشان می‌دهد که رقابتی بر سر قیمت‌های پایانی معاملات انجام شده برای هر سه محصول این مجموعه طی ماه مهر سال جاری وجود نداشته است.

۴-۳. اسلاک واکس؛ نفت پارس

نفت پارس در مهرماه سال ۱۴۰۴ تنها یک نوع اسلاک واکس (اسلاک واکس ۳۰) را در بورس کالای ایران عرضه کرده است. شکل زیر وضعیت عرضه و تقاضای اسلاک واکس یادشده توسط نفت پارس را در بورس کالای ایران در مهرماه سال جاری نشان می‌دهد. مشاهده می‌شود که تقاضا در بورس کالا برای این نوع از اسلاک واکس در ماه مهر از عرضه‌ی آن در سامانه یادشده پیشی گرفته است.

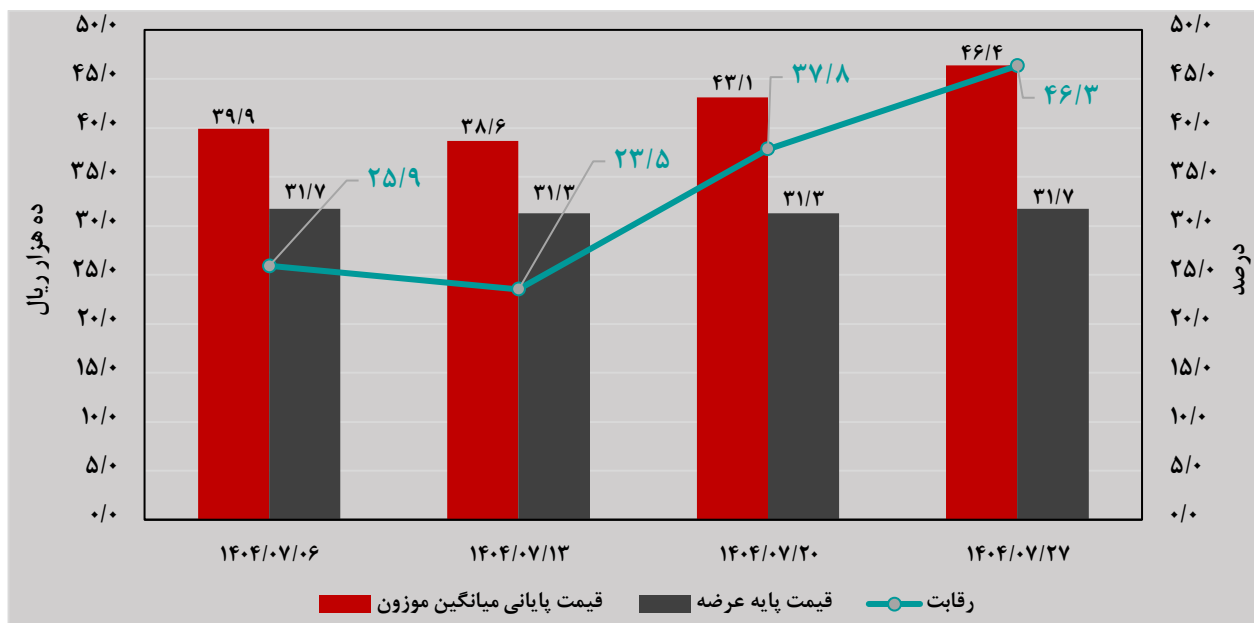
شکل ۲۵. وضعیت عرضه و تقاضای اسلاک واکس شرکت نفت پارس؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: بورس کالای ایران.

بررسی قیمت‌های پایانی میانگین‌موزون و قیمت‌های پایه عرضه اسلاک واکس ۳۰ در معاملات بورس کالای ایران طی مهرماه سال جاری، همان‌گونه که در شکل زیر مشاهده می‌شود، نشان می‌دهد که درصد رقابت قیمتی در تمامی معاملات این ماه، ارقامی قابل توجه بوده‌اند.

شکل ۲۶. میزان رقابت اسلاک واکس ۳۰ شرکت نفت پارس؛ مهر ۱۴۰۴

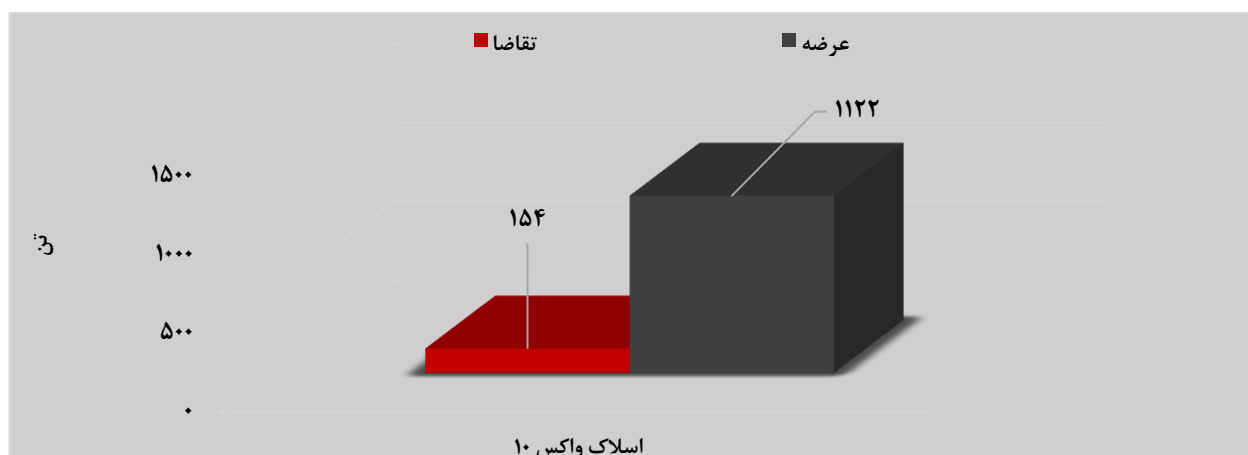

مأخذ: محاسبات نگارنده گزارش براساس داده‌های بورس کالای ایران.

۴-۴. اسلاک واکس؛ پالایش نفت پایا

شرکت پالایش نفت پایا در مهرماه سال ۱۴۰۴ همانند نفت پارس در تولید انواع اسلاک واکس تک محصولی بوده و تنها اسلاک واکس سبک ۱۰ را در بورس کالای ایران عرضه کرده است. شکل زیر حجم عرضه و تقاضای محصول یادشده را نشان می‌دهد. طبق شکل ذیل میزان عرضه‌ی اسلاک واکس ۱۰ در مهرماه سال جاری اختلاف چشمگیری با میزان تقاضای ثبت شده برای این کالا در بورس دارد.

شکل ۲۷. وضعیت عرضه و تقاضای اسلاک واکس شرکت پالایش نفت پایا؛ مهر ۱۴۰۴

مأخذ: بورس کالای ایران.

همچنین بررسی قیمت‌های پایانی معامله و قیمت‌های پایه عرضه برای تک محصول اسلاک واکس ۱۰ پالایش نفت پایا نشان می‌دهد که قیمت‌های پایانی معاملات در بورس کالا طی مهرماه ۱۴۰۴ رقابت قیمتی نداشته است.

جمع بندی

در مهر ۱۴۰۴، بازار خوراک‌های پالایشگاهی پایین‌دستی پتروشیمی با کمبود عرضه نسبت به تقاضای بالا و رقابت قیمتی گسترده (به‌جز موارد معدود) مواجه بود؛ این وضعیت ناشی از محدودیت عرضه تولیدکنندگان و تقاضای قوی واحدهای پایین‌دستی است که ریسک تأمین خوراک و افزایش هزینه تولید را برای فعالان بازار به همراه دارد.

۱. میعانات گازی

تقاضا به‌ویژه برای محصول پارس جنوبی بسیار بالا و عرضه به‌مراتب کمتر بود؛ تنها این محصول با رقابت قیمتی میانگین ۱۴/۶ درصد معامله شد، در حالی که دو تولیدکننده دیگر عرضه را با تقاضا هماهنگ کردند.

۲. وکیوم باتوم

عرضه تمام ۷ پالایشگاه به‌شدت کمتر از تقاضا بود؛ رقابت قیمتی در همه نوبت‌ها و برای همه تولیدکنندگان (از ۵۰ درصد در تهران تا ارقام قابل‌توجه در سایرین) ثبت شد و بازار کاملاً رقابتی باقی ماند.

۳. روغن پایه

عرضه در همه تولیدکنندگان (به‌جز برای استاک ایرانول) کمتر از تقاضا بود؛ رقابت قیمتی مثبت و قابل‌توجه در انواع SN150، SN500، SN600 و SN350 همه شرکت‌ها (به‌ویژه SN150 پارس) مشاهده شد؛ تنها برای استاک ایرانول بدون رقابت معامله شد.

۴. اسلاک واکس

وضعیت متفاوتی داشت: ایرانول و پارس با کمبود عرضه و رقابت قیمتی بالا (تا ۲۳ درصد در پترولاتوم ایرانول)، بهران با اضافه‌عرضه و بدون رقابت، و پایا با کمبود شدید عرضه اما بدون رقابت قیمتی مواجه بودند.

بررسی روند عرضه، تقاضا و رقابت قیمتی خوراک‌های اصلی پایین‌دستی پتروشیمی در مهر ۱۴۰۴ نشان می‌دهد که در مجموع، نسبت عرضه به تقاضا در اغلب محصولات کلیدی کمتر از یک بوده و این کمبود عرضه، به‌ویژه در میعانات گازی (تنها پارس جنوبی)، و کیوم باتوم (همه ۷ پالایشگاه) و روغن‌های پایه (به‌جز برای استاک ایرانول)، موجب شکل‌گیری رقابت قیمتی صعودی شده است. در مقابل، اسلاک واکس رفتار دوگانه‌ای داشت: ایرانول و پارس با رقابت بالا، بهران و پایا بدون رقابت. استمرار این روند می‌تواند چالش تأمین پایدار خوراک را تشدید کرده و ضرورت بازنگری در سیاست‌های عرضه و قیمت‌گذاری بورس کالا و انرژی ایران را برجسته سازد.

About us

The section of oil, gas and petro-chemistry is the up-most and first industrial vantage of the country and the pivot of the Economy of Iran. Regarding the importance of this section and the need for coordinating and organizing the most active people in the field of production and exporting oil, gas, and petrochemical products, some forethoughtful and job- makers in the private section of the country decided to come together to fight against the threats by using the opportunity of mass intelligence and potentials.

2023 Iranian Oil, Gas and Petrochemical products exports' association All Rights Reserved.

OPEX Publications

Website: <http://www.opex.ir>

Contact information: <http://www.opex.ir/en/aboutus/contactus>